

Kakšen je vaš dom?

Lepa je naša slovenska zemlja, koder jo pogledaš. Lepa so njena polja, krasni njeni gozdovi, veličastne njene gore, nepopisljiva mikavna naša jezera. In kako prijazne in vabljive so naše vasi in vasice! Sredi sel te pozdravlja že od daleč vitki zvonik z lepo belo cerkvico. Okrog cerkvice so pa postavljeni domovi; kakor piščeta okrog koklje, tako so zbrani okrog vaškega svetišča. Vmes pa opaziš prekrasne sadne vrtove.

Majhni so naši trgi in — če izvzamemo mater Ljubljano in Maribor — tudi naša mesta niso velika. Zato je pa vnanje lice naših mest in trgov mnogo bolj prikupljivo in vabljivo kakor vnanjost premnogih velikih, sicer po celem svetu znanih mest.

Kaj pa naši domovi? Marsikje so lepi, dostojni, krasni. Marsikje pa ni vse tako, kakor bi moralo biti. In vendar: zakaj bi tudi po domovih ne smelo biti bolje?

Naša mladina lahko mnogo pripomore, da bodo naši domovi res lepi in prijazni. K temu naj jo spodbodejo naslednje vrstice. Kar bo v teh vrsticah pohvaljenega, tudi v vašem domu tako vpeljite, če še ni v navadi. Kar bo pa grajanega, tudi v vašem domu vse odpravite. Poskusite to oboje storiti sebi v čast ter v kras in lepoto vaši hiši.

To bo lepo domoljubno delo.

1. Snažnost.

Ni treba, da bi bila vaša hiša na zunaj in na znotraj kdo vé kako lepa in imenitna. Verjemite, da so

tudi preproste kmetiške hiše prav tako lahko čedne in prikupljive kakor ponosne mestne palače, ali pa še bolj.

Zakaj je hiša pri Krasniku tako čedna? Zato, ker skrbi Minka, da so soba, veža, kuhinja in vse shrambe vsak dan pometene. Nikjer ni nobene smeti. To je že dolgo Minkina skrb. Enako ne najdeš na opravi nič prahu; vse je lepo obrisano. In ko družina pospravi svoj zajtrk, kosilo ali večerjo, že je tu Minka s posodo mlačne vode, pa narahlo obriše mizo. V soboto zvečer ali pa že popoldne, če ima Minka čas, pa pride na vrsto splošno čiščenje. Mize, stoli in klopi: vse mora čutiti Minkino skrb za snago. Nazadnje — vsaj vsak mesec po enkrat — pa pridejo še tudi tla na vrsto. Minkino oko pregleda tudi stene, in z ome-lom v roki preganja Minka nadležne pajke, ki bi sicer prepredli vse stene in kote in povezali s svojimi mrežami.

In da bi vi videli, kako lepo je pri Krasnikovih prav vsako soboto pometeno po dvorišču! Pota so gladka, nikjer kake nesnage, niti lističa ne. Ta snažnost še posebno povzdigne praznik in nedeljo. Kakor ste vi, otroci, ob nedeljah lepše oblečeni, tako naj bo tudi hiša sicer vsak dan čedna, najlepša pa v nedeljo.

Pa pogledjte zdaj samo malo, kako je pri Grdenu v Globodolu. Povsod vse polno smeti! Po mizi in v kuhinji pa poleti vse polno muh. Okrog hiše vse razmetano.

»Kmet mora delati,« pravijo, »zato ni mogoče, da bi bilo vse kakor pri gospodi.«

Seveda!

Pri gospodi mora biti vse snažno, to je že res. Ni pa res, da bi morala gospodična Snaga kraljevati samo pri gospodi. Tudi na deželi mora kraljevati. Res

je sicer, da odrasli ljudje na kmetih nimajo vselej dovolj časa, da bi dostojno poskrbeli za snago po hiši in zunaj hiše. Gotove čase imajo res preobilo dela.

Zato pa vi, otroci, poskrbite za snago pri hiši. Metla bodi vaša prijateljica, in z brisačo pa z omelom ne smete biti skregani.

Vaše dobre mamice, pa tudi vaši očetje vam bodo znabiti včasih rekli: »Pusti, pusti, kaj boš vedno drgnila in praskala?! Saj je dobro!«

Te besede morate pa prav razumeti. Starši vam ne branijo snažiti in pometati. Samo pohvalijo vas. Vi pa glejte, da boste te hvale vsak dan bolj vredni.

Zapomnite si: Vaš ponos je in mora biti snaga v hiši in okrog hiše. Vaša sramota pa je nesnažnost na vašem domu. Vaš vzor pa bodi Krasnikova Minka!

Jož. Vandot:

Zgodba o belem in črnem.

Saj nismo hoteli verjeti. Kar z glavami smo majali, pa nismo hoteli verjeti. Toda dimnikar Tomaž je rekel, da se je vse resnično tako zgodilo, kakor nam je ravnokar povedal. No, nam se je pa le čudno zdelo, tako čudno in res neverjetno. — »Ti prebiti otroci!« je naposled zarentačil dimnikar Tomaž, da smo se kar prestrašili. »Ali mi boste verjeli? Ha, ali mi boste verjeli?«

In dimnikar Tomaž je zgrabil svoje črno omelo. Stresel ga je, da so se usule črne saje po tleh. Potem pa je nameril omelo na nas, da bi nas oklestil. Zavreščali smo v svojem strahu in smo se stisnili v kot.